

OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE KENMERKEN EN RISICO'S VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Dit document maakt er geen aanspraak op alle risico's te beschrijven inherent aan beleggingen in financiële instrumenten. De doelstelling is eerder basisinformatie te verstrekken en de cliënten te wijzen op de risico's inherent aan alle beleggingen in financiële instrumenten. Algemeen gezien wordt een cliënt verzocht geen enkele belegging te doen voordat hij de gevolgen van zijn belegging kan inschatten alsook alle risico's van zijn belegging begrijpt. De cliënt dient dus de belegging in functie van zijn eigen ervaring, zijn doelstellingen, zijn financiële situatie en andere relevante omstandigheden te onderzoeken.

I. Basisrisico's

1. Risico dat op de conjunctuur berust

Veranderingen in de activiteit van een markteconomie hebben altijd gevolgen op de koersontwikkeling van financiële instrumenten. Koersen schommelen op het ritme van regressiefases of conjuncturele economische bloei. De duur en de omvang van economische regressie- en bloeifases variëren, evenals de gevolgen op de diverse economische sectoren. Bovendien kan de conjuncturele kringloop per land verschillen. Indien de conjuncturele ontwikkeling niet in overweging wordt genomen of verkeerd wordt geanalyseerd, kan een beslissing tot belegging tot verliezen leiden. Met name dienen de gevolgen van de conjuncturele kringloop op de koersontwikkeling in overweging te worden genomen.

2. Risico van inflatie

De belegger kan financiële schade lijden ten gevolge van een valutadevaluatie. In dit opzicht dient de werkelijke waarde van een bestaand vermogen in overweging te worden genomen, evenals het echte rendement dat zou kunnen moeten worden verkregen door middel van dit vermogen. Men moet zich op de werkelijke rente baseren, dat wil zeggen op het verschil tussen de rentevoet en het inflatiepercentage.

3. Risico verbonden aan een land

Het is mogelijk dat een buitenlandse schuldenaar, hoewel hij solvabel is, betalingen van rente of zijn schulden niet op de vervaldatum kan verrichten, of zelfs geheel in gebreke blijft omdat de capaciteit of de direct ter beschikking staande geldmiddelen ontbreken in het land van herkomst. Dit risico omvat enerzijds het gevaar van een economische instabiliteit en anderzijds een politieke instabiliteit. Zo worden uitbetalingen waarop de belegger recht heeft niet uitgevoerd wegens gebrek aan deviezen of beperkingen in verband met overboekingen naar het buitenland. Voor financiële instrumenten die in vreemde valuta zijn uitgegeven, is het mogelijk dat de belegger uitbetalingen ontvangt in deviezen die niet converteerbaar meer zijn vanwege beperkingen bij het omwisselen. In principe bestaan er geen middelen om zich tegen een dergelijk risico te beschermen.

4. Wisselkoersrisico

Daar wisselkoersen ten opzichte van elkaar fluctueren, bestaat er een wisselkoersrisico als financiële instrumenten in een vreemde valuta uitgedrukt zijn. De fundamentele elementen die wisselkoersen van een land kunnen beïnvloeden zijn met name het inflatiepercentage van een land, het verschil in rentevoet in vergelijking met

het buitenland, de beoordeling van de ontwikkeling van de conjunctuur, de politieke situatie en de veiligheid van de belegging. Bovendien, kunnen gebeurtenissen op psychologisch gebied, zoals een vertrouwenscrisis in politieke leiders, de munt van een land verzwakken.

5. Liquiditeitsrisico

Bij onvoldoende liquiditeit van de markt loopt de belegger het risico zijn financiële instrumenten niet tegen de marktprijs te kunnen verkopen. In principe dient er onderscheid te worden gemaakt tussen een illiquiditeit die wordt veroorzaakt door het spel van vraag en aanbod, en een illiquiditeit die te wijten is aan de aan de desbetreffende financiële instrumenten verbonden eigenschappen of aan de marktgebruiken. De illiquiditeit is afhankelijk van vraag en aanbod als er (bijna) alleen aanbod - verkoopkoers - voor of (bijna) alleen vraag - aankoopkoers - naar een financieel instrument tegen een zekere koers bestaat. Onder deze omstandigheden is de uitvoering van een aan- of verkooporder niet onmiddellijk mogelijk en/of alleen gedeeltelijk (gedeeltelijke uitvoering) mogelijk tegen ongunstige voorwaarden. Bovendien kunnen er kosten voor hogere transacties van toepassing zijn. Een illiquiditeit wegens de aan een waardepapier verbonden eigenschappen of wegens de marktgebruiken doet zich bijvoorbeeld voor bij een lange overschrijvingsprocedure na transacties van aandelen op naam, lange uitvoeringstermijnen wegens marktgebruiken of andere beperkingen op de handel, of een behoefte aan liquiditeit op korte termijn die niet door de verkoop van financiële instrumenten kan worden gedekt.

6. Psychologische risico's

Irrationale factors kunnen de algemene koersontwikkeling beïnvloeden, zoals bijvoorbeeld, tendensen, opinies, of geruchten die belangrijke koersdalingen tot gevolg kunnen hebben, hoewel de financiële situatie en de vooruitzichten van de ondernemingen geen ongunstige ontwikkeling doormaken.

7. Kredietrisico

Aankoop van financiële instrumenten die door middel van krediet worden gefinancierd, zijn aan verschillende extra risico's onderworpen. Enerzijds kunnen er aanvullende zekerheden worden verlangd bij overschrijding van het krediet tengevolge van de koersontwikkeling van de in onderpand gegeven tegoeden. Indien de belegger niet in staat is deze zekerheden te verschaffen, kan de bank genoodzaakt zijn de in bewaring gegeven effecten op een ongunstig moment te verkopen. Anderzijds kan het bij een ongunstige koersontwikkeling geleden verlies groter zijn dan de aanvankelijke eigen belegging. Koersfluctuaties van in onderpand gegeven financiële instrumenten kunnen de aflossingscapaciteit van een lening negatief beïnvloeden. Er moet ook op worden gelet dat het door de aankoop van financiële instrumenten op krediet teweeggebrachte hefboomeffect verhoudingsgewijs een grotere gevoeligheid van de koersfluctuaties veroorzaakt, hetgeen dus hogere winstkansen biedt, maar eveneens hogere verliesrisico's. De risico's van een dergelijke aankoop verhogen naar mate het hefboomeffect groter is.

8. Fiscaal risico

Het fiscaal risico kan ontstaan ten gevolge van onduidelijke wetgeving met betrekking tot het fiscale aspect van financiële instrumenten. De onduidelijkheden kunnen betrekking hebben op, onder andere, de aanslagvoet, de toepassing van de fiscale maatregelen. Ook een wijziging van de fiscaliteit met betrekking tot de samenstelling van het gezin: echtscheiding, overlijden, testamentaire beschikkingen, kan fiscale gevolgen hebben voor de financiële instrumenten. Deze onduidelijkheden kunnen van bij het in voege treden van de wetgeving aanwezig zijn, maar kunnen ook later ontstaan. Voor buitenlandse financiële instrumenten kunnen fiscale verdragen, tussen verschillende overheden, eveneens een invloed hebben op het financiële rendement.

9. Het risico verbonden aan het gebruik van geïnformatiseerde middelen om financiële transacties uit te voeren

Elk geïnformatiseerd systeem heeft zijn eigen gebruikersinterface met een specifieke terminologie en met een eigen methodologie om de gewenste instructie uit te voeren. De gebruikte terminologie kan verschillen van taalgebied tot taalgebied met als gevolg dat een lokaal gebruikte term een verschillende inhoud kan hebben in een ander taalgebied. Bij gebrek aan voldoende kennis van de gebruikersinterface kunnen verkeerde opdrachten doorgegeven worden.

II. Specifieke aan financiële instrumenten verbonden risico's

A. OBLIGATIES

Obligaties zijn verhandelbare effecten, op naam, aan toonder of gedematerialiseerd, die door handelsmaatschappijen of een openbare instanties aan hun geldleners worden uitgegeven, waarvan de nominale waarde bij de uitgave met een gedeelte van het totale leningbedrag overeenkomt. Er zijn obligaties met een vaste rente en obligaties met een variabele rente. De looptijd en manier van aflossing worden van tevoren bepaald. De koper van een obligatie (de schuldeiser) heeft een recht van vordering op de uitgever (de schuldenaar).

Kenmerken:

- * Rendement: hangt af van het dividend, van de looptijd, de aankoopprijs en terugbetaling
- * Looptijd: korte termijn (<4 jaar), middellange termijn (4-8 jaar) of lange termijn (>8 jaar)
- * Terugbetaling: tenzij anders overeengekomen, worden leningen afgelost hetzij op de vervaldatum van de obligatie, hetzij jaarlijks, hetzij op verschillende datums door middel van loting
- * Rente: de rente is afhankelijk van de lening; bijvoorbeeld een vaste rente gedurende de gehele looptijd, of een variabele rente waarbij de rente wordt aangepast aan de ontwikkeling van referentierentevoet (bijv. LIBOR of FIBOR)

Risico's:

1. Risico van insolventie

De uitgever kan met tijdelijke of definitieve insolventie te kampen hebben, waardoor hij niet in staat is rente te betalen of de lening af te lossen. De solvabiliteit van een uitgever kan wijzigingen ondergaan wegens een algemene ontwikkeling van de economie of wijzigingen die inherent zijn aan de ondernemer en/of de bedrijfssector van de uitgever gedurende de looptijd van de lening. Dit kan met name te wijten zijn aan veranderingen in de conjunctuur, wijzigingen die aan het bedrijf, de bedrijfssector en/of het betreffende land eigen zijn, of aan politieke ontwikkelingen die belangrijke economische ontwikkelingen ten gevolge kunnen hebben. Aantasting van de solvabiliteit van de uitgever heeft ongunstige gevolgen op de koersontwikkeling van de desbetreffende financiële instrumenten.

2. Rentevoetrisico's

De relatieve onzekerheid met betrekking tot de rentevoet heeft tot gevolg dat de koper van een vastrentend financieel instrument het risico van een koersdaling loopt als de rentevoet verhoogt. De gevoeligheid van een obligatie aan een koersstijging hangt met name af van de nog te lopen looptijd en van het nominale niveau van de rente.

3. Risico van vervroegde aflossing

De uitgever van een obligatie heeft de mogelijkheid te zijner gunste een vervroegde aflossing te bepalen, waarop hij zich kan beroepen bij het dalen van de rentevoet op de markt. Een dergelijke vervroegde aflossing kan leiden tot wijzigingen van het verwachte rendement.

4. Risico van obligaties die door loting worden afgelost

Leningen die door loting kunnen worden afgelost, waarvan de looptijd dus moeilijk is te voorzien, kunnen tot onvermoede wijzigingen in het verwachte rendement leiden.

5. Specifieke risico's van sommige obligaties

Aan sommige soorten obligaties zijn extra risico's verbonden, zoals bijvoorbeeld aan Floating Rate Notes, Reverse Floating Rate Notes, Zero Bonds, obligaties in vreemde valuta, converteerbare obligaties, , achtergestelde obligaties enz. Voor dit soort obligaties dient de belegger de brochures van de uitgever te bestuderen, teneinde zich op de hoogte te stellen van de daaraan verbonden risico's, en deze financiële instrumenten niet aan te kopen voordat hij er zeker van is alle risico's te hebben gewogen. Bij achtergestelde obligaties moet de belegger informeren naar de rang van de obligatie vergeleken met andere obligaties van de uitgever. Bij faillissement van de uitgever worden deze obligaties slechts terugbetaald na vergoeding van alle schuldeisers die hoger in rang zijn. Bij "reverse convertible" obligaties loopt de belegger het risico dat hij niet het totale bedrag van de hoofdsom

terugbetaald krijgt, maar een lagere som die overeenkomt met de waarde op de vervaldag van de onderliggende effecten.

B. AANDELEN

MiFID: Aandelen verhandeld op de gereguleerde markten – Aandelen verhandeld op niet gereguleerde markten

In het kader van de omzetting naar Belgisch recht van de Europese richtlijn, Markets in Financial Instruments (MiFID) maakt de bank een onderscheid tussen niet complexe financiële producten (waarvoor geen voorafgaande kennis- en ervaringstest vereist is) en de complexe financiële producten (waarvoor wel een voorafgaande kennis- en ervaringstest dient afgelegd te worden). De bank beschouwt de aandelen verhandeld op een gereguleerde markt als niet complexe financiële producten. De aandelen verhandeld op niet gereguleerde markten worden als complexe producten beschouwd.

Aandelen zijn verhandelbare waarden, nominatief, aan toonder of gedematerialiseerd diët aan een aandeelhouder worden geleverd om zijn rechten in een vennootschap te constateren. Een aandeel vertegenwoordigt een deel van het maatschappelijk kapitaal in een zogenaamde kapitaalvennootschap.

Kenmerken:

* Rendement: dividend en koersstijging zijn mogelijk

* Aandeelhoudersrechten: geld- en deelnemingsrechten; deze rechten worden bepaald door de wet en de statuten van de uitgevende vennootschap

* Overdracht van aandelen: tenzij wettelijke bepalingen het tegendeel bepalen, gebeurt de overdracht van aandelen aan toonder zonder bijzondere formaliteiten, terwijl er meestal beperkingen bestaan met betrekking tot aandelen op naam.

Risico's:

1. Ondernemersrisico's

De koper van aandelen is geen schuldeiser, maar een kapitaalbrenger zodat hij mede-eigenaar van de kapitaalvennootschap wordt. Hij neemt bijgevolg deel aan de ontwikkeling van de vennootschap en eveneens aan de daaraan verbonden kansen en risico's, hetgeen tot onvermoede ontwikkelingen van de belegging kan leiden. In het uiterste geval kan het voorkomen dat de uitgevende vennootschap failliet gaat, hetgeen volledig verlies van de belegde sommen tot gevolg kan hebben.

2. Koersrisico

De koers van aandelen kan aan onvoorziene schommelingen onderhevig zijn, waardoor er risico van verlies bestaat. Koersstijgingen of -dalingen op korte, middellange of lange termijn wisselen elkaar af, zonder dat het mogelijk is de lengte van een dergelijke cyclus te bepalen. In principe moet er onderscheid worden gemaakt tussen het algemene marktrisico en het specifieke risico eigen aan de onderneming. Elk van beide risico's, alleen of samen beschouwd, beïnvloedt de ontwikkeling van de aandelenkoers.

3. Dividendrisico

Het dividend van een aandeel hangt voornamelijk af van de door de uitgevende vennootschap gemaakte winst. Bij lage winst of bij verlies kan het dividend laag zijn of er kan helemaal geen dividend worden uitbetaald. Er bestaan ook bedrijven die nooit dividenden uitbetalen.

C. FONDSEN

MiFID: « UCITS Fondsen » - « Niet-UCITS Fondsen »

In het kader van de omzetting naar Belgisch recht van de Europese richtlijn, Markets in Financial Instruments (MiFID) maakt de bank een onderscheid tussen niet complexe financiële producten (waarvoor geen voorafgaande kennis- en ervaringstest vereist is) en de complexe financiële producten (waarvoor wel een voorafgaande kennis- en ervaringstest dient afgelegd te worden). De bank beschouwt de UCITS fondsen als niet complexe financiële producten. De niet-UCITS fondsen worden als complexe producten beschouwd.

1. Beleggingsfondsen

Beleggingsfondsen hebben geen rechtspersoonlijkheid. Ze zijn het onverdeelde eigendom van hun deelnemers (= mede-eigendom) die geld hebben bijgedragen en die beheerd worden door een bedrijf voor hun rekening. Hun doelstelling is het geld van de deelnemer te beleggen, volgens het principe van risicospreiding, waarbij de aandeelhouders of deelnemers profiteren van de bij het beheer van de tegoeden verkregen resultaten.

Kenmerken:

* Open fondsen: in een open fonds is het aantal aandelen en dus het aantal deelnemers op het eerste gezicht niet vast te stellen. Het fonds kan nieuwe aandelen uitgeven of reeds uitgegeven aandelen terugkopen. Ten opzichte van de belegger is het fonds verplicht de aandelen ten laste van het fonds tegen de overeengekomen koopprijs en volgens de contractuele bepalingen terug te kopen.

* Gesloten fondsen: in een gesloten fonds is de uitgifte tot een bepaald aantal aandelen beperkt. In tegenstelling tot open fondsen, bestaat er geen verplichting voor het fonds de aandelen terug te kopen. De aandelen kunnen alleen aan derden worden verkocht of, in voorkomende gevallen, op de beurs. De verkregen prijs wordt bepaald volgens de wet van vraag en aanbod.

Risico's

1. Beheerrisico's

Gezien het feit dat het rendement van de beleggingen van een beleggingsfonds onder andere afhangt van de bekwaamheid van de beheerders en de deugdelijkheid van hun beslissingen, kunnen onjuiste beoordelingen bij het beheer van een fonds tot verlies of waardevermindering leiden.

2. Risico van sterke koersdalingen van de aandelenprijs

Beleggingsfondsaandelen staan aan het risico van een koersdaling bloot, daar deze dalingen een afspiegeling zijn van de waardeverminderingen van de effecten of deviezen waarin het fonds is belegd, onder overigens gelijkblijvende omstandigheden. Hoe groter de diversificatie van de beleggingen, hoe lager het risico van verlies. Daarentegen liggen de risico's hoger bij meer gespecialiseerde en minder gediversifieerde beleggingen van het fonds. Er moet dus worden gelet op de algemene en specifieke risico's die aan de financiële instrumenten en deviezen van het fonds verbonden zijn. De belegger dient informatie over de specifieke risico's van ieder fonds in te winnen door met name de prospectus van zo'n fonds te bestuderen.

2. Beveks

Beveks of beleggingsvennootschappen met veranderlijk kapitaal hebben rechtspersoonlijkheid: het zijn beleggingsvennootschappen die de vorm hebben aangenomen van een naamloze vennootschap (NV) of een commanditaire vennootschap op aandelen (CVA). Elke belegger wordt aandeelhouder en ontvangt een aantal deelbewijzen in verhouding tot zijn inbreng. Elk deelbewijs wordt vergoed in verhouding tot de inkomsten van de Bevek. Deze inkomsten worden ofwel uitgekeerd aan de houders van deelbewijzen, ofwel gekapitaliseerd (d.w.z. opnieuw belegd in de vennootschap). Fiscaal worden beleggingsvennootschappen totaal anders behandeld dan beleggingsfondsen.

Kenmerken:

Belangrijkste kenmerk: de belegger kan op gelijk welk ogenblik in of uit een bevek stappen; de bevek kan voortdurend en zonder enige formaliteit haar kapitaal verhogen door nieuwe aandelen uit te geven of, omgekeerd, haar kapitaal verminderen door bestaande aandelen te verkopen.

Elke transactie wordt uitgevoerd tegen de inventariswaarde die op dat ogenblik geldt.

De inventariswaarde komt overeen met de marktwaarde, per aandeel, van de netto-activa van de portefeuille. Deze inventariswaarde wordt periodiek, meestal dagelijks, berekend en gepubliceerd in de financiële pers. Deze publicatie gebeurt met enige vertraging: de waarde van de portefeuilles van een bepaalde dag kan immers maar de volgende dag worden berekend als alle beurskoersen gekend zijn.

Beveks kunnen worden onderverdeeld in compartimenten: dit wil zeggen dat een bevek kan bestaan uit verschillende soorten effecten, die elk op hun beurt overeenstemmen met een apart gedeelte van de activa van de vennootschap. Telkens een compartiment wordt uitgegeven, wordt in een prospectus aan de beleggers uitgelegd welk het specifieke beleggingsbeleid is van dat compartiment. De belegger kan gemakkelijk en tegen een geringe kostprijs effecten belegd in een compartiment omzetten in effecten van een ander compartiment.

Het toezicht op de naleving van de beleggingsregels gebeurt door de bevoegde toezichhoudende autoriteit van de bevek.

Risico's:

1. Insolventierisico: verwaarloosbaar. Het risico dat een bevek failliet gaat, is nagenoeg uitgesloten.
2. Liquiditeitsrisico: deze effecten kunnen steeds worden verkocht tegen de marktvoorwaarden. Er moeten wel uitstapkosten worden betaald.
3. Wisselkoersrisico: onbestaande als de bevek enkel belegd is in euro, hoog als de bevek belegt in volatiele munten, zonder dekking van de wisselkoersrisico's en als de kapitaalbescherming niet is uitgedrukt in euro.
4. Renterisico: algemeen heeft een renteverhoging een negatieve impact op de koers van de aandelen en onrechtstreeks op die van een bevek.
5. Koersschommelingsrisico: wordt bepaald door de algemene evolutie van de beurs waar de bevek belegt. De schommeling is minder groot dan bij een individueel aandeel.
6. Risico van gebrek aan inkomsten: kapitalisatiebeveks keren geen dividenden uit.

3. Trackers

De term "trackers", ook wel indexaandelen genoemd, duidt een speciaal soort beleggingen aan. Het gaat eigenlijk om fondsen of aandelenkorven die genoteerd zijn op de beurs net zoals aandelen.

Deze producten bieden de prestatie van een index of een aandelenkorf en koppelen de voorwaarden van aandelen (eenvoud, doorlopende notering, ...) aan die van traditionele fondsen (toegang tot een ruime effectenselectie, diversificatie).

Kenmerken:

Eenvoudig te gebruiken en te begrijpen instrument: in plaats van telkens in het individuele aandeel te beleggen, wordt belegd in een groep ondernemingen, m.a.w. een index of een aandelenkorf.

De belegger krijgt zo met één enkele transactie toegang tot een gediversifieerde portefeuille.

Transparant instrument: de belegger heeft een goed zicht op de evolutie van zijn belegging door de dagelijkse verspreiding van de samenstelling van het fonds en van de liquidatiewaarde en de doorlopende verspreiding van de indicatieve liquidatiewaarde van elke tracker. Ook de evolutie van de prestatie van de belegging is gemakkelijk te volgen omdat de prijs van een tracker een fractie van het indexniveau weergeeft (1/10de, 1/100ste).

Polyvalent instrument: trackers voldoen aan alle soorten beleggingen voor elk type belegger: eerste belegging op de beurs, langetermijnbelegging, strategieën voor indicieel beheer, thesauriebeheer, combinatie met de derivaten van hetzelfde onderliggende instrument, dekkingsmiddel, arbitragestrategieën.

Voordelig instrument: de aankoop of verkoop van een tracker is goedkoper dan de aan- of verkoop van elk individueel aandeel van de onderliggende korf. Daarnaast zijn de makelaarskosten dezelfde als voor aandelen en zijn de beheerskosten van het fonds gering.

Liquide instrument: een waaijer aan strategieën die een natuurlijke liquiditeit genereren: verhandeling van de korf, transacties in opties en futures, markthouderschap en belegging op langere termijn.

Risico's:

1. Insolventierisico: verwaarloosbaar want trackers worden uitgegeven door kredietinstellingen.
2. Liquiditeitsrisico: geen. De houder van een tracker kan op gelijk welk ogenblik tijdens de notering zijn tracker zeer gemakkelijk verkopen tegen de marktprijs.
3. Wisselkoersrisico: hangt af van de onderliggende portefeuille (zie prospectus). Onbestaande als de onderliggende aandelen zijn uitgedrukt in euro. Kan significant zijn voor aandelen uitgedrukt in andere deviezen.
4. Renterisico: algemeen heeft een renteverhoging een negatieve impact op de evolutie van de aandelenkoersen, dus op de indexen en dus op de trackers die aandelenkorven zijn.
5. Koersschommelingsrisico: de koers van een tracker kan schommelen, net zoals bij een aandeel. Maar omdat de index gebaseerd is op een gediversifieerde korf van aandelen, is de tracker niet onderhevig aan te grote schommelingen.

D. OPTIES

Opties zijn afgeleide instrumenten waarvan de waarde gebaseerd is op de ontwikkeling van onderliggende waarde. De partij die een optie koopt, heeft het recht de onderliggende waarde te kopen ("call") of te verkopen ("put") op een bepaalde vervaldag of gedurende een bepaalde periode tegen een bepaalde basisprijs, één en ander tegen betaling van een premie aan de tegenpartij, de verkoper van de optie.

Kenmerken

* Looptijd: de looptijd van een optie is de periode vanaf de datum van het schrijven tot aan de vervaldag van het optierecht.

* Verband tussen de optie en de onderliggende waarde: dit verband brengt het aantal eenheden van de onderliggende waarde tot uitdrukking, dat de optiehouder kan kopen (Call) of verkopen (Put) door het uitoefenen van zijn optierecht.

* Basisprijs: de basisprijs staat gelijk met de van tevoren overeengekomen prijs waartegen de optiehouder de onderliggende waarde bij het uitoefenen van zijn optierecht kan kopen of verkopen.

* Hefboomeffect: iedere prijschommeling van de onderliggende waarde veroorzaakt in principe een verhoudingsgewijs hogere prijsverandering van de optieprijs.

* Aankoop van een Call of een Put: de koper van een call optie hoopt dat de prijs van een onderliggende waarde tijdens de looptijd van de optie stijgt, hetgeen een verhoging van de waarde van zijn optierecht ten gevolg heeft. De koper van een Put optie daarentegen maakt winst als de prijs van een onderliggende waarde daalt.

* Verkoop van een Call of een Put: de verkoper van een Call optie rekent op een daling van de onderliggende waarde, terwijl de verkoper van een Put optie winst maakt als de onderliggende waarde stijgt.

Risico's

1. Koersrisico's

Opties worden op de beurs of buiten de beurs om verhandeld en zijn onderworpen aan de wet van vraag en aanbod. Een belangrijke factor bij het vaststellen van de optiekoers is de kennis of er een voldoende liquide markt voor de optie in kwestie bestaat en hoe de echte of verwachte koers van de onderliggende waarde zich gaat ontwikkelen. Een Call optie verliest in waarde als de onderliggende waarde daalt, terwijl het tegendeel waar is voor een Put optie.

De koers van een optie wordt niet alleen door koersschommelingen van de onderliggende waarde bepaald, maar eveneens door een serie andere factoren die de prijs bepalen zoals bijvoorbeeld de looptijd van een optie of de frequentie en de intensiteit van de koersschommelingen van de onderliggende waarde. Het risico van een

waardevermindering van een optie kan dus bestaan zelfs als de koers van de onderliggende waarde hetzelfde blijft.

2. Risico's die aan het hefboomeffect verbonden zijn

Het hefboomeffect van de optie reageert in principe meer dan evenredig op koersschommelingen van de onderliggende waarde en biedt dus tijdens de looptijd hogere kansen op winst, maar eveneens hogere risico's tot verlies. Het aan de koop van een optie verbonden risico neemt toe met de grootte van het hefboomeffect van de optie.

3. Aankoop van een optie

De aankoop van een optie is een in hoge mate volatiele belegging en de waarschijnlijkheid dat de optie zonder enige waarde afloopt is zeer hoog. In dit geval heeft de belegger het totale bedrag dat hij voor het kopen van de premieaankoop heeft aangewend plus de commissie verloren. Na de aankoop van een optie, kan de belegger zijn positie tot aan de vervaldag handhaven of een tegenovergestelde transactie uitvoeren, of in geval van optie van het Amerikaanse type, de optie uitoefenen vóór de vervaldag. Het uitoefenen van een optie kan contante betaling van het verschil betekenen of de aankoop of levering van de onderliggende waarde. Als het voorwerp van de optie een Futures contract is, betekent de uitoefening het innemen van een positie in Futures en het aanvaarden van de daaraan verbonden verplichtingen met betrekking tot het aanvullen van de waarborgmarges.

4. Verkoop van een optie

De verkoop van een optie brengt in het algemeen een hoger risico met zich mee dan een aankoop. Zelfs als er een vaste prijs voor de optie is verkregen, is het verlies dat voor de verkoper van de optie kan ontstaan potentieel onbepaald. Als de marktprijs van de onderliggende waarde op een ongunstige manier schommelt, is de verkoper van de optie verplicht de marges aan te vullen om zijn positie te handhaven. Als de verkochte optie van het Amerikaanse type is, kan de verkoper te allen tijde worden genoodzaakt de transactie contant te betalen of de onderliggende waarde te kopen of te leveren. Dit risico waaraan de verkoper is blootgesteld, kan worden verminderd door het innemen van een positie in de onderliggende waarde (effecten, index of andere) die overeenkomt met degene die aan de verkochte optie verbonden is.

E. TURBO'S

Kenmerken:

Een Turbo is een beursgenoteerd beleggingsinstrument dat u de gelegenheid biedt om via een hefboom versneld te profiteren van koersstijgingen en -dalingen. Men kan via turbo's beleggen in indices, aandelen, grondstoffen, valuta en obligaties.

Risico's:

Door de hefboom is een belegging in turbo's risicovoller dan een directe belegging in de onderliggende waarde. Als de koers van de onderliggende waarde het stop loss-niveau raakt of overschrijdt, dan wordt de turbo automatisch afgewikkeld en de restwaarde aan de belegger terugbetaald. U kunt in deze gevallen uw gehele belegging verliezen. Indien u belegt in een turbo waarvan de onderliggende waarde in vreemde valuta genoteerd staat, kan de koers van de turbo negatief beïnvloed worden door de wisselkoerseffecten.

F. WARRANTS

Kenmerken:

Een warrant is een contract dat het recht geeft om een onderliggende waarde te kopen (call warrant) of te verkopen (put warrant) gedurende een bepaalde periode tegen een vooraf vastgestelde prijs uitgegeven door een financiële instelling die de liquiditeit ervan garandeert.

Een warrant kan slaan op enigerlei vorm van financieel product: aandeel, obligatie, valuta, beursindex, enz.

Een warrant is een recht, geen verplichting. Het contract bepaalt de hoeveelheid effecten die moeten worden ontvangen of overgedragen wanneer het recht wordt uitgeoefend. De uitwisseling gebeurt contant of in de onderliggende waarde.

Risico's:

1. Risico qua emittent

Men moet zich vergewissen van de solvabiliteit van de emittent. Het risico is tamelijk klein als de emittent een gecontroleerde instelling is, en alleen als het gaat om gedekte warrants waarvoor de emittent zich de moeite heeft getroost om voorzieningen aan te leggen door te zorgen voor onderliggende waarde, die hij bij de uitoefening misschien zal moeten aanspreken.

2. Liquiditeitsrisico

Hangt af van het aantal transacties met de warrant.

3. Wisselrisico

Dit risico is onbestaande voor warrants die recht geven op inschrijving op nieuwe aandelen of obligaties in euro.

4. Renterisico

Over het algemeen heeft een stijging van de rentetarieven een negatieve invloed op de evolutie van de aandelenkoersen en onrechtstreeks op de koers van de warrant.

5. Risico inzake koersschommeling

Een warrant is een speculatief instrument; over het algemeen is de koers ervan minder vast dan die van zijn onderliggende waarde.

6. Risico van gebrek aan inkomsten

Een warrant geeft geen recht op inkomsten.

7. Kapitaalrisico

Er is geen kapitaal dat moet worden terugbetaald.

8. Overige risico's

Op het ogenblik dat de warrant wordt uitgeoefend, kunnen de omstandigheden minder gunstig zijn dan bij de uitgifte (intrestvoet van het nieuwe effect die lager is dan de marktrente in geval van een obligatie of lagere aankoop prijs dan de beurskoers in geval van een aandeel). In dat geval kan een warrant zijn volledige waarde verliezen.

G. GESTRUCTUREERDE PRODUCTEN

Kenmerken:

Een gestructureerd product is een gemengd product waarvan de prestatie kan afhangen van één of meer onderliggenden: een aandelenkorf, beursindexen, deviezen, grondstoffen of zelfs actieve beheersstrategieën. Gestructureerde producten zijn producten met een looptijd, met of zonder kapitaalwaarborg.

Risico's:

1. Insolventierisico:

de emittent en/of de borg riskeren tijdelijk of definitief insolvent te zijn. Men moet zich vergewissen van hun solvabiliteit. Het risico is vrij gering als de emittent een gecontroleerde instelling is. De bank werkt enkel met uitgelezen grote internationale banken om de gestructureerde producten te structureren en te waarborgen.

2. Liquiditeitsrisico:

er bestaat niet noodzakelijk een markt voor gestructureerde producten.

3. Wisselkoersrisico:

via een product uitgegeven in euro kunt u beleggen in internationale financiële instrumenten zonder enige impact van wisselkoersschommelingen.

4. Risico van vervroegde aflossing:

de emittent van een gestructureerd product heeft de mogelijkheid te voorzien in een vervroegd aflossingsrecht in zijn voordeel. Dergelijke vervroegde aflossing kan de verwachte rendementen wijzigen.

5. Specifieke risico's van bepaalde gestructureerde producten:

de belegger wordt verzocht in het uitgifteprospectus en de daarmee verband houdende documenten kennis te nemen van de specifieke risico's (renterisico, ...).

H. PRODUCTEN DIE WORDEN VERHANDELD OP HET PLATFORM KEYTRADE PRO

Producten die worden verhandeld op het platform Keytrade Pro zijn complexe producten met als potentieel risico dat het verlies groter is dan de neergelegde marge. Naast de specifieke risico's van elk van deze producten (zie hierna), dient u ook rekening te houden met de volgende risico's:

1. Risico's verbonden met day trading

Day trading-strategie kan worden gedefinieerd als een tradingstrategie waarbij de cliënt intraday-orders doorgeeft om aan- en verkopen uit voeren in hetzelfde of dezelfde effect(en).

- day trading is niet geschikt voor mensen met beperkte financiële middelen en/of een beperkte tradingervaring en/of een geringe risicotolerantie;
- day trading veronderstelt een kennis van de financiële markten en van de werking van het orderuitvoeringssysteem van de bank;
- day trading kan de betaling van hoge transactiekosten tot gevolg hebben (als gevolg van het aantal uitgevoerde orders);

2. Risico's eigen aan margeproducten

- wegens de hoogte van de door de bank vereiste marge kan elke prijsverandering van de onderliggende activa een belangrijk verlies met zich brengen dat zelfs heel wat groter kan zijn dan de waarde van de neergelegde marge. Elke winst of elk verlies ten gevolge van een schommeling van de onderliggende activa zal volledig voor rekening en op risico van de cliënt zijn;
- bij overschrijding van de neergelegde marge kan de bank onmiddellijk één of meer open posities van de cliënt volledig of gedeeltelijk sluiten of gelijk welke activa op rekening van de cliënt bij de bank te gelde maken of verkopen zonder de cliënt op voorhand te verwittigen;
- de bank kan de margevereisten verhogen zonder de cliënt hiervan vooraf te informeren.

1. CFD's

Een "Contract For Difference" (verkort CFD) is een overeenkomst tussen twee partijen om het verschil uit te wisselen tussen de prijs van de onderliggende waarde bij het aangaan van de overeenkomst en de prijs van de onderliggende waarde bij het afsluiten van de overeenkomst vermenigvuldigd met het aantal eenheden van de onderliggende waarde vermeld in de overeenkomst.

Kenmerken:

CFD's hebben geen looptijd en kunnen gelijk wanneer worden uitgewisseld. Dit financiële instrument wordt "OTC" of over-the-counter verhandeld. De onderliggende waarde heeft betrekking op aandelen of op indexen. Bij een eventuele uitkering van dividenden op de onderliggende aandelen ontvangt de koper van een CFD "long" (haussespeculatie) een compenserende uitkering en betaalt hij een interest op de marktwaarde van de positie in onderliggende aandelen. Deze bedragen worden betaald door de verkoper van een CFD "long". Bij een eventuele uitkering van dividenden op de onderliggende aandelen betaalt de koper van een CFD "short" (baissespeculatie) een compenserende uitkering en ontvangt hij een interest op de marktwaarde van de positie.

Voordeel van dit product is het hefboomeffect dat het creëert op het rendement en de risico's. Zo kan de cliënt dit product verhandelen zonder te moeten overgaan tot grote kapitaalbewegingen. De cliënt moet enkel een garantie neerleggen om de vereiste initiële marge samen te stellen. Deze marge dient om het potentiële risico te dekken dat kan voortvloeien uit de transactie. De overeenkomst wordt automatisch afgesloten als het verlies groter is dan de garantiebedragen.

Risico's:

1. Risico aangaande de aard van de overeenkomst: de belegger kan slechts CFD's verhandelen als hij de aard van de overeenkomst waarin hij partij is en de omvang van de risico's waaraan hij zich blootstelt, begrijpt.
2. Risico van hefboomeffect: wanneer de belegger transacties doet in producten met een hefboomeffect, zijn de risico's op snel kapitaalverlies aanzienlijk. De kracht van het hefboomeffect kan even gemakkelijk en snel tegen hem als vóór hem werken. De belegger moet steeds de strategie van risicominimalisering toepassen om eventuele slechte marktprestaties op te vangen.
3. Renterisico: voor de "long" posities in het bezit op het einde van een beursdag moet de belegger een dagrente betalen op het geleende bedrag. Eigenlijk zijn CFD's vooral afgestemd op kortetermijnposities omdat de financiële kosten voor langetermijnposities de potentiële winst kunnen opsorpen. Posities afgesloten voor het einde van een beursdag zijn niet onderworpen aan die financiële kosten.
"Short" posities op CFD's zijn niet onderworpen aan die financiële kosten en leveren zelfs soms een geringe interest op.
4. Stemrecht: de belegger bezit de onderliggende waarde niet en heeft hierop dus geen enkel recht, ook geen stemrechten.

2. Forex

Een Forex-transactie duidt één van de drie volgende contracten aan: (i) een "Spot"-contract is een contract waarin de partijen overeenkomen om binnen een betalingstermijn die overeenkomt met de leveringstermijn een bepaalde hoeveelheid deviezen uit te wisselen; (ii) een "Forward Outright"-contract is een contract waarin de partijen overeenkomen om binnen een afgesproken termijn, gewoonlijk langer dan twee werkdagen, een bepaalde hoeveelheid deviezen uit te wisselen; (iii) een wisselkoersoptiecontract geeft de koper ervan het recht en de verkoper ervan de plicht een vastgesteld bedrag deviezen te kopen of te verkopen tegen een ander devies, tegen een vooraf vastgestelde koers en op (of tot) een overeengekomen datum.

Kenmerken:

Deze contracten worden "OTC" of over-the-counter verhandeld.

De cliënt moet een garantie neerleggen om de vereiste initiële marge samen te stellen. Deze marge dient om het potentiële risico te dekken dat kan voortvloeien uit de transactie. De overeenkomst wordt automatisch afgesloten als het verlies groter is dan de garantiebedragen.

Risico's:

1. Wisselkoersrisico: dit risico heeft betrekking op de schommelingen van de deviezen in de loop der tijd. De kans bestaat dat deze waarden snel terugvallen met een aanzienlijk verlies tot gevolg, tenzij er gebruik werd gemaakt van "stop loss"-orders.
2. Renterisico: dit risico kan het gevolg zijn van de verschillen tussen de rentevoeten van de twee deviezen.
3. Kredietrisico: is de kans dat één van de betrokken partijen in een Forex-transactie haar schulden niet aflost bij het aangaan van het contract. Dit kan gebeuren wanneer een bank of financiële instelling insolvent is.
4. Landenrisico: dit risico houdt verband met de regeringen die kunnen tussenkomen op de wisselmarkten om het wegvloeien van hun devies te beperken. Het "landenrisico" is groter voor "exotische" deviezen dan voor de belangrijkste deviezen die vrij verhandelbaar zijn.
5. Risico van hefboomeffect: hier kunnen de beleggingsstrategieën verbonden zijn met hoge risico's. Bijvoorbeeld, door een beroep te doen op hefboomeffecten, kan een geringe marktvoluctie al leiden tot belangrijke winst of substantieel verlies. In sommige gevallen kan de volledige belegging verloren gaan.

3. Futures

Een Future is een gestandaardiseerd contract dat op een georganiseerde of gereguleerde markt wordt verhandeld en waarbij de cliënt een grondstof of een financieel product (de onderliggende waarde) koopt of verkoopt tegen een prijs die wordt vastgesteld bij het aangaan van het contract. De levering gebeurt echter later op een vooraf vastgestelde datum.

Kenmerken:

Deze contracten hebben verschillende kenmerken: de onderliggende waarde kan een grondstof (graan, olie, metaal, etc...) of een financieel product (rentevoet, aandelen, beursindexen) zijn. Het contract houdt een hoeveelheid (voor grondstoffen) of een aantal (financiële producten) in. De noteringswijze is uitgedrukt in procenten of in waarde. De waarde van het contract varieert met de nominale prijsschommeling ("tick"). Het contract bepaalt de looptijd en de afwikkelingswijze (door levering van de onderliggende waarde of in speciën. Keytrade Pro stelt enkel de afwikkeling in speciën voor). Dit financiële instrument wordt verhandeld op een georganiseerde markt.

De cliënt moet een garantie neerleggen om de vereiste initiële marge samen te stellen. Deze marge dient om het potentiële risico te dekken dat kan voortvloeien uit de transactie. Tijdens de hele duur van het contract wordt periodiek een bijkomende marge vastgesteld en vereist vanwege de belegger. Deze bijkomende marge vertegenwoordigt de boekhoudkundige winst of het boekhoudkundige verlies ten gevolge van de wijziging van de contractuele waarde of van de onderliggende waarde. Zij kan een veelvoud zijn van de initiële marge. De wijze waarop de bijkomende marge wordt berekend tijdens de duur van het contract of bij afwikkeling hangt af van de beursregels en de contractuele specificaties van elk geval.

Risico's:

1. Risico van hefboomeffect: als de markt zich niet beweegt volgens de verwachtingen van de belegger, kan het hefboomeffect in diens nadeel spelen. Het verlies kan zeer groot zijn (in theorie onbeperkt).
2. Risico op verlies: voor een termijn aankoop is het verlies beperkt tot het bedrag van de aankoop als het effect daalt. Daarentegen, in het geval van een ongedekte termijn verkoop, d.w.z. zonder het effect in portefeuille te hebben, is er geen theoretische limiet aan het mogelijke verlies: als het verkochte ongedekte effect sterkt stijgt, kan het verlies zeer groot zijn omdat de verkoper, om zijn verplichting te kunnen nakomen, het verkochte effect zeer duur zal moeten inkopen.
3. Tegenpartijrisico: omdat de tegenpartij niet gekend is, bestaat steeds het risico dat de tegenpartij haar verplichtingen niet nakomt.
4. Wisselkoersrisico: het wisselkoersrisico kan hoog zijn in het geval van volatiele deviezen, maar is onbestaande voor contracten in euro.
5. Koersschommelingsrisico: de Futuresmarkt is een uiterst liquide markt en er worden dus veel Futures verhandeld op die markten, wat de volatiliteit van de onderliggende waarden verhoogt.
6. Gebrek aan inkomsten: een Future geeft geen recht op inkomsten.